

B.30.0.HKM.663.04
İnceleme

8721

TRABZON CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi : 01.08.2012 tarih ve 2010/8490 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, Karadeniz Teknik Üniversitesi Güçlendirme Vakfı'nın öğretim üyesi olan başkan ve yöneticileri ile ilgili Kurulumuza yapılan suç duyurusu ihbarı hakkında Cumhuriyet Başsavcılığımıza bilgi verilmesi istenmiştir.

Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğünce Kurulumuza gönderilen 05.08.2010 tarihli yazıda; KTÜ Güçlendirme Vakfının 2007-2009 yılları arası iş ve işlemlerinin denetimine dair müfettiş Saffet Balın tarafından düzenlenen 30.06.2010 tarihli denetim raporunun sonuç bölümünün A/12-a maddesinde belirtilen; Üniversite personelinin üniversite bünyesinde yapmış oldukları iş karşılığında kendilerine teşvik amaçlı olarak nakdi yardımlar adı altında yapılan ödemeler ve yine aynı Üniversitenin personelinden Cumhur Efe, Fatih Aydın, Sevgi Alp, Ercan Erdem, Yakup Komar ve Recep Kocaman'a her ay düzenli olarak vakıftan yapılan ödemelerle ilgili olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 146. maddesi ve B/a maddesinde belirtilen 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanunun 2. Maddesinin (b) bendinde belirtilen "Dernek ve Vakıflar Kamu Kurum ve Kuruluşlarının sundukları hizmetlerle ilgili olarak gerçek ve tüzel kişilerden ücret, bağış, katkı payı ve benzeri adlar altında herhangi bir Kanun kapsamındaki dernek ve vakıflara ödenek aktarılamaz" hükümlerine aykırı hareket eden Vakıf Yönetim Kurulu üyeleri hakkında ileri sürülen hususların incelenmesi istenmiştir.

Söz konusu rapordaki hususların Kurulumuz talimatı ile Yükseköğretim Denetleme Kurulunca incelenmesi sonucunda hazırlanan inceleme raporunda;

1-Üniversite personeline teşvik amaçlı olarak nakdi yardımlar adı altında ödemeler yapılması konusyla ilgili olarak;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ticaret ve Diğer Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasası başlıklı 28. maddesinde; "Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseslerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kolektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri ile kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim ve denetim kurulları üyelikleri görevleri ve özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır. Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler" hükmünün yer aldığı,

Ayrıca, 657 sayılı Kanunun Mali Hükümler başlıklı 146. maddesinde “Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez. Hiçbir yarar sağlanamaz.” dediği, (Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç)

Maddenin devamında belirli şartlar altında avukatlara belirli oranda ücret verilebileceğinin hüküm altına alındığı,

Üniversite eski Rektörü Prof.Dr.İbrahim Özen’in konuya ilişkin yaptığı açıklamada; “söz konusu nakdi yardımın vakıf tüzüğünün 3/e maddesine göre gerçekleştirildiği ve KTÜ Rektörlüğünün çalışma usulü ve bütçesi ile hiçbir bağlantı söz konusu değildir” şeklinde beyanda bulunduğu, açıklamadan da anlaşılacağı üzere; nakdi yardımların ek ücret kapsamında değerlendirilemeyeceği şeklinde yorum yapıldığı, ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 146.maddesi ve 28. maddesi birlikte göz önünde tutulduğunda, ne ad altında olursa olsun ödeme yapılamayacağı şeklinde anlaşılması gerektiği ve uygulamanın da bu şekilde olduğu,

Diğer taraftan, 1219 sayılı yasayı değiştiren Tam Gün Yasası’ndaki yasaklayıcı kuralın, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiği, hangi hastanede çalışırsa çalışsın tüm hastanelerde çalışan doktorların muayene açma veya açmış olanların sürdürme hakkı bulunduğu ve Anayasanın 10.maddesindeki eşitlik ilkesi göz önüne alındığında diğer memurların da benzer şekilde ikinci iş yapmalarının önünün açıldığının düşünüldüğü, ancak henüz bu konuda kesinleşmiş yargı kararı bulunmadığı,

Bu kapsamda; Üniversite personeline teşvik amaçlı olarak nakdi yardımlar adı altında ödemeler yapılması konusuyla ilgili olarak, üniversite yönetiminin ilgili yasal metni farklı yorumladığı, ancak uygulamadaki farklılıklar göz önüne alındığında; Vakıfta görev alan üniversite yönetiminde bulunan kişilerin uyarılması gerektiğinin değerlendirildiği;

2-Üniversiteye ait paranın Vakfın hesabına aktarılması konusuyla ilgili olarak;

Vakıf yönetimi tarafından yapılan hata sonucu vakfa yapılan bağışların bankaca vakfa ait olmayan (üniversiteye ait olan) bir hesapta toplanmaya başlandığı, ancak durum fark edilince bu hesaptaki bağış paralarının bankalarca vakıf hesabına aktarıldığı, dolayısıyla Borçlar Kanunu açısından da sebepsiz zenginleşme hali olarak tanımlanan hal karşısında yapılacak herhangi bir işlemin bulunmadığının değerlendirildiği,

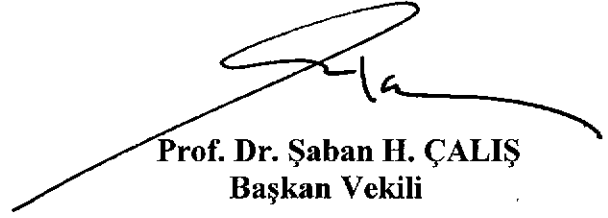
3-Öğrencilerden hukuk dışı olarak para toplanması konusuyla ilgili olarak;

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 31.08.2009 tarih ve 1019-27240 sayılı Üniversitelere göndermiş olduğu yazısında; “öğrencilerden katkı payı dışında kayıt için her ne ad altında olursa olsun mevzuat dayanakları olmayan hiçbir ücretin istenmemesi”nin bildirildiği, yapılan incelemelerde öğrencilerden ilk kayıt esnasında 100,00TL. olmak üzere kayıt yenileme dönemlerinde 25,00 TL. bağış adı altında para toplandığının görüldüğü; Vakıfta görev alan üniversite yönetiminde bulunan kişiler ile yapılan yüz yüze görüşmelerde; bu paraların tamamen isteğe bağlı olarak yapıldığı, zorla bağış adı altında para toplandığı belirtilse de;

- İlk kayıt esnasında 100,00TL. kayıt yenileme dönemlerinde 25,00TL. olmak üzere öğrencilerden para alındığının banka kayıtlarıyla teyit edilmesi,
- Öğrenciler tarafından bu konuda birçok şikayet dilekçesinin mevcut olması,
- Para alınma zamanlarının ilk kayıt ve-veya kayıt yenileme dönemlerinde yapılması,
- Öğrencilerin tamamına yakınından bu tutarda para alınması,

Öğrencilerden toplanan paranın isteğe bağlı olmadığı, ancak zorla bağış adı altında para toplandığı şeklinde de yorumlanamayacağı, “mahalle baskısı” sendromuyla ve farkında olmadan, yatırılması mecburi bir ücret gibi algılanarak yatırıldığı, konuya ilişkin olarak Üniversiteniz Rektörlüğünce bu konuda öğrencilerin ve ilgili yetkili Üniversite personelinin açık ve net olarak bilgilendirilmesi gerektiği (Bu madde ile ilgili olarak dönemin Rektörü ve Rektör Yardımcısı hakkında disiplin soruşturması yapılarak adı geçenlere Kınama Cezası verilmiştir) sonuç ve kanaatine varıldığı bildirilmiş, söz konusu hususlarla ilgili Üniversite Rektörlüğüne gerekli uyarı yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Şaban H. ÇALIŞ
Başkan Vekili